

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

บทนี้ได้เสนอรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีดำเนินการวิจัย และการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งประกอบด้วย การเตรียมการวิจัย กลุ่มประชากร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และ การวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับขั้น ดังต่อไปนี้

การเตรียมการวิจัย

1. ศึกษาหนังสือ และ เอกสารที่เกี่ยวข้อง กับ กฎหมาย ระเบียบปฏิบัติราชการ ของคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน และ กระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการให้ข้าราชการไปศึกษา ฝึกอบรม หรือดูงาน ณ ต่างประเทศ
2. ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับงานศึกษาต่อของข้าราชการของกรมอาชีวศึกษา
3. สัมภาษณ์เจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน เจ้าหน้าที่โครงการกรมวิเทศสหการ เจ้าหน้าที่แผนกฝึกอบรมองค์การยูนิเซฟ และ เจ้าหน้าที่สำนักงานจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการไปศึกษา ฝึกอบรม หรือดูงาน ณ ต่างประเทศของข้าราชการ โดยเฉพาะข้าราชการครู

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัย

1. เจ้าหน้าที่ปฏิบัติการทางการศึกษาของกรมอาชีวศึกษาที่เคยไปศึกษา ฝึกอบรม หรือดูงาน ณ ต่างประเทศ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2494 - 2517 จำนวน 37 คน
2. ครูปฏิบัติการ ณ สถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษาทั้งหมด 93 แห่ง จำนวน 768 คนที่เคยไปศึกษา ฝึกอบรม หรือดูงาน ณ ต่างประเทศ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2494 - 2517 ดังรายละเอียดต่อไปนี้

(1) วิทยาลัยเทคนิคกรุงเทพ	จำนวน 79 คน
(2) วิทยาลัยครูอาชีวศึกษา	จำนวน 48 คน
(3) วิทยาลัยเทคนิคภาคพายัพ	จำนวน 18 คน
(4) วิทยาลัยเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	จำนวน 26 คน
(5) วิทยาลัยเทคนิคภาคใต้	จำนวน 29 คน
(6) วิทยาลัยเทคนิคตาก	จำนวน 9 คน
(7) วิทยาลัยเทคนิคขอนแก่น	จำนวน 38 คน
(8) วิทยาลัยชุมพร เขตอุดมศักดิ์	จำนวน 3 คน
(9) วิทยาลัยช่างกลพระนครเหนือ	จำนวน 10 คน
(10) วิทยาลัยช่างกลปทุมวัน	จำนวน 17 คน
(11) วิทยาลัยอุเทนถวาย	จำนวน 7 คน
(12) วิทยาลัยพลศึกษาพระนคร	จำนวน 24 คน
(13) วิทยาลัยพลศึกษาสมุทร	จำนวน 8 คน
(14) วิทยาลัยพลศึกษาเขตพน	จำนวน 14 คน
(15) วิทยาลัยพลศึกษามหา	จำนวน 4 คน
(16) วิทยาลัยบพิตรพิมุข	จำนวน 11 คน
(17) วิทยาลัยจักรพงษ์ภูวนาถ	จำนวน 1 คน
(18) วิทยาลัยพลศึกษาพระนครศรีอยุธยา	จำนวน 1 คน
(19) โรงเรียนเพาะช่าง	จำนวน 10 คน
(20) วิทยาลัยอาชีวศึกษาพระนครใจ	จำนวน 13 คน
(21) วิทยาลัยโรติว	จำนวน 7 คน
(22) วิทยาลัยเกษตรกรรมเชียงใหม่	จำนวน 20 คน
(23) วิทยาลัยเกษตรกรรมบางพระ	จำนวน 18 คน
(24) วิทยาลัยเกษตรกรรมสุรินทร์	จำนวน 8 คน

(25) วิทยาลัยเกษตรกรรมพระนครศรีอยุธยา	จำนวน	6 คน
(26) วิทยาลัยเกษตรกรรมนครศรีธรรมราช	จำนวน	13 คน
(27) วิทยาลัยเกษตรกรรมปทุมธานี	จำนวน	31 คน
(28) วิทยาลัยเกษตรกรรมเจ้าคุณทหาร	จำนวน	12 คน
(29) วิทยาลัยเกษตรกรรมกาฬสินธุ์	จำนวน	12 คน
(30) วิทยาลัยเกษตรกรรมจันทบุรี	จำนวน	10 คน
(31) วิทยาลัยเกษตรกรรมน่าน	จำนวน	13 คน
(32) วิทยาลัยเกษตรกรรมพิษณุโลก	จำนวน	10 คน
(33) โรงเรียนช่างก่อสร้างอุบล	จำนวน	7 คน
(34) วิทยาลัยช่างกลนครบุรี	จำนวน	5 คน
(35) โรงเรียนเทคนิคสัตหีบ	จำนวน	11 คน
(36) โรงเรียนช่างพิมพ์พระนคร	จำนวน	1 คน
(37) โรงเรียนการช่างแม่บุรี	จำนวน	3 คน
(38) โรงเรียนการช่างอินทราชัย	จำนวน	1 คน
(39) โรงเรียนการช่างวิศวกรรม	จำนวน	1 คน
(40) โรงเรียนเด็ยมลชอ	จำนวน	1 คน
(41) โรงเรียนสารพัดช่างพระนคร	จำนวน	7 คน
(42) โรงเรียนสารพัดช่างธนบุรี	จำนวน	1 คน
(43) โรงเรียนสารพัดช่างสีพระยา	จำนวน	4 คน
(44) โรงเรียนสารพัดช่างนครหลวง	จำนวน	3 คน
(45) โรงเรียนสารพัดช่างชลบุรี	จำนวน	3 คน
(46) โรงเรียนสารพัดช่างสงขลา	จำนวน	4 คน
(47) โรงเรียนสารพัดช่างอุบลราชธานี	จำนวน	1 คน
(48) โรงเรียนอาชีพศึกษาขอนแก่น	จำนวน	1 คน

(49) โรงเรียนเทคนิคชลบุรี	จำนวน 8 คน
(50) โรงเรียนอาชีวศึกษาชลบุรี	จำนวน 1 คน
(51) โรงเรียนเกษตรกรรมชลบุรี	จำนวน 3 คน
(52) โรงเรียนเกษตรกรรมชัยภูมิ	จำนวน 2 คน
(53) โรงเรียนการช่างชุมพร	จำนวน 1 คน
(54) โรงเรียนอาชีวศึกษาชุมพร	จำนวน 1 คน
(55) โรงเรียนเกษตรกรรมชุมพร	จำนวน 6 คน
(56) โรงเรียนการช่างเขียงราย	จำนวน 1 คน
(57) โรงเรียนเทคนิคเขียงใหม่	จำนวน 13 คน
(58) โรงเรียนเกษตรกรรมตรัง	จำนวน 3 คน
(59) โรงเรียนการช่างนครพนม	จำนวน 3 คน
(60) โรงเรียนเทคนิคนครราชสีมา	จำนวน 13 คน
(61) โรงเรียนอาชีวศึกษานครราชสีมา	จำนวน 2 คน
(62) โรงเรียนเกษตรกรรมนครราชสีมา	จำนวน 3 คน
(63) โรงเรียนอาชีวศึกษานครศรีธรรมราช	จำนวน 3 คน
(64) โรงเรียนเทคนิคนครสวรรค์	จำนวน 7 คน
(65) โรงเรียนอาชีวศึกษานราธิวาส	จำนวน 1 คน
(66) โรงเรียนการช่างน่าน	จำนวน 2 คน
(67) โรงเรียนเกษตรกรรมบุรีรัมย์	จำนวน 5 คน
(68) โรงเรียนการช่างปัตตานี	จำนวน 1 คน
(69) โรงเรียนการช่างพระนครศรีอยุธยา	จำนวน 1 คน
(70) โรงเรียนการช่างพิษณุโลก	จำนวน 1 คน
(71) โรงเรียนเกษตรกรรมเพชรบุรี	จำนวน 2 คน
(72) โรงเรียนการช่างเพชรบูรณ์	จำนวน 1 คน

(73) โรงเรียนการช่างเพชร	จำนวน 1 คน
(74) โรงเรียนเทคนิคภูเก็ท	จำนวน 10 คน
(75) โรงเรียนอาชีวศึกษาเพชร	จำนวน 1 คน
(76) โรงเรียนอาชีวศึกษาภูเก็ท	จำนวน 1 คน
(77) โรงเรียนเทคนิคยะลา	จำนวน 10 คน
(78) โรงเรียนเทคนิคราชบุรี	จำนวน 8 คน
(79) โรงเรียนเทคนิคลพบุรี	จำนวน 13 คน
(80) โรงเรียนเกษตรกรรมลำปาง	จำนวน 1 คน
(81) โรงเรียนเกษตรกรรมศรีสะเกษ	จำนวน 2 คน
(82) โรงเรียนเทคนิคสงขลา	จำนวน 9 คน
(83) โรงเรียนอาชีวศึกษาสงขลา	จำนวน 3 คน
(84) โรงเรียนเทคนิคสมุทรปราการ	จำนวน 8 คน
(85) โรงเรียนการช่างสุพรรณบุรี	จำนวน 1 คน
(86) โรงเรียนเกษตรกรรมสุราษฎร์ธานี	จำนวน 1 คน
(87) โรงเรียนการช่างสุรินทร์	จำนวน 1 คน
(88) โรงเรียนการช่างหนองคาย	จำนวน 3 คน
(89) โรงเรียนเทคนิคอุดรธานี	จำนวน 12 คน
(90) โรงเรียนเกษตรกรรมอุดรธานี	จำนวน 2 คน
(91) โรงเรียนการช่างอุตรดิตถ์	จำนวน 1 คน
(92) โรงเรียนเทคนิคอุบลราชธานี	จำนวน 11 คน
(93) โรงเรียนอาชีวศึกษาอุบลราชธานี	จำนวน 1 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ระเบียบวิธี จากระเบียบวิธีจะทราบรายชื่อของสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา และเจ้าหน้าที่ทางการศึกษาของกรมอาชีวศึกษาทุกคนที่เคยไปศึกษา ฝึกอบรม หรือดูงาน ณ ต่างประเทศ

2. แบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด (Open - ended Questionnaire) และแบบปลายปิด (Close-ended Questionnaire) แบ่งออกเป็น 2 ตอน ตอนแรก สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของครูที่ไปศึกษา ฝึกอบรม หรือดูงาน เกี่ยวกับเพศ วุฒิ เริ่มรับราชการ ตำแหน่งงาน งานในหน้าที่ปัจจุบัน ตอนที่สอง สอบถามเกี่ยวกับลักษณะทั่วไปของการศึกษา ฝึกอบรม และดูงานต่างประเทศ เกี่ยวกับประเทศที่ไป ประเภททุน ระดับการศึกษา สาขาวิชา ระยะเวลา และจำนวนครั้งของการไปศึกษา ฝึกอบรม และดูงาน ตลอดจนการใช้งานครูที่กลับจากต่างประเทศ

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเดิมของกองแผนงาน กรมอาชีวศึกษา มาปรับปรุงแก้ไขใหม่ เพื่อให้ได้ข้อมูลเป็นปัจจุบันที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามดังนี้

1. เพิ่มเติมข้อความที่ขาดตกบกพร่อง
2. ปรับปรุงแก้ไขข้อความของแบบสอบถามให้รัดกุม
3. คัดข้อความที่ซ้ำกันออก
4. คัดข้อความที่ล้าสมัยและไม่เกี่ยวข้องกับกรวิจัยออก

เมื่อปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามหัวข้อดังกล่าวแล้ว ผู้วิจัยจึงใช้แบบสอบถามฉบับใหม่ ไปทดลองใช้กับครูจำนวน 30 คนแล้วนำแบบสอบถามมาคัดเลือกและปรับปรุงบางข้อให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นต่อนั้นผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามฉบับใหม่ที่สมบูรณ์แล้วเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

ผู้เขียนได้ส่งแบบสอบถามไปสอบถามครูทางไปรษณีย์ และเก็บด้วยตนเองบางส่วน จำนวน 805 ฉบับ และได้รับแบบสอบถามคืน 783 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 97.26

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้วิธีการทางสถิติหาค่าร้อยละ ดังนี้

1. หาค่าร้อยละของครูที่ไปศึกษา ฝึกอบรม หรือ ดูงาน ณ ต่างประเทศ ตั้งแต่ พ.ศ. 2494 - 2517 ที่อยู่ปฏิบัติกร และลาออกหรือย้ายออกจากสังกัดกรมอาชีวศึกษา
2. หาค่าร้อยละของครูทั้ง 3 ประเภท คือ ครูประเภทศึกษาต่อ ฝึกอบรม และดูงาน โดยจำแนกแต่ละประเภทเป็น 3 ลักษณะ คือ สถานภาพของครูที่ไปศึกษา ฝึกอบรม และดูงาน ลักษณะทั่วไปของการศึกษา ฝึกอบรม และดูงาน และการใช้งานครูที่กลับจากศึกษา ฝึกอบรม และดูงาน โดยจะเสนอข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียงในบทต่อไป